

หนังสือประมวลบทความ
ในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings)
ระดับชาติเครือข่ายความร่วมมือ
ทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13

พลังแห่ง นวัตกรรม

17-18
ก.ย. 63

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

Innovation Powered by
Humanities and Social Sciences

จัดโดย

คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**หนังสือประมวลบทความในการประชุมทางวิชาการ (Proceedings) ระดับชาติ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13
วันที่ 17-18 กันยายน พ.ศ.2563**

จัดโดย

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิมพ์ครั้งที่ 1 เดือนกันยายน 2563

จัดทำโดย

คณะกรรมการฝ่ายคัดเลือกบทความและจัดทำหนังสือประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ
เครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ-วิจัยสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 13

ลิขสิทธิ์เป็นของ

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน แขวงลวดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา อินทร์มพรรย์

รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ พิมพวง

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองคณบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวิ โชคดีน

ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

คณะมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ห้องย่อยที่ 1	
ภาษาไทย/ภาษาศาสตร์/ภาษาต่างประเทศ/วรรณคดี/วรรณกรรม/วัฒนธรรม	
ผลการใช้แอปพลิเคชัน "Thai by nemo" เปรียบเทียบแอปพลิเคชัน "learn Thai languageby Ling" ในการสอนคำศัพท์ภาษาไทย สำหรับนักศึกษาต่างชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชญาณีน บุญส่งศักดิ์	10
พัฒนาการทางวากยสัมพันธ์ของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ในการเล่าเรื่องภาษาไทยในฐานะเป็นภาษาที่สอง อาภิสรา พลนรินทร์ และ สุทัศน์ คล้ายสุวรรณ	23
Face Threatening Linguistic Strategies in Love by Chance the series:A pragmatic study Nonthawat Thongkhamma and Sommai Rodpan	31
Analysis of BBC Thai New's Facebook Comments on the "Chim-Shop-Chai" (Eat-Shop-Spend) Economic Stimulus Campaign Suttpong Permpoon Patsalida Khotchakueng and Madison Pickard	45
วีรพร นิติประภา: ผู้หญิงกับธรรมชาติ มุมมองสตรีนิยมเชิงนิเวศ ในนวนิยายวรรณกรรมซีไรต์ เรื่อง "ไผ่เต๋อตามอดในเขาวงกต" นุชารัตน์ มุงคุณ	60
ความเป็นชายในนวนิยายของ 'รงค์ วงษ์สวรรค์ ขจรวรรณกร เขจรจิระประดิษฐ์	79
Modern Technology as Queer Space in Virginia Woolf's Mrs.Dalloway Monthicha Akarapomprom	102
One Hundred Years of Solitude: An Ecofeminist Reading ChutimunMoranon	115
"การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลงในรั้วมหาวิทยาลัยของไต้หวัน" จิราณวัฒน์ สวัสดิ์พิชญ์กุล	138
ห้องย่อยที่ 2	
ปรัชญา/ นิติศาสตร์/ สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา/ประวัติศาสตร์/การจัดการพื้นที่	
ข้อสังเกตเรื่อง "สวรรค์" ในงานจิตรกรรมว่าด้วยภพภูมิและพุทธประวัติในประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย น้ำใส ดันติสุข	155

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
มาตรการทางกฎหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยที่มีประสิทธิภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ นงลักษณ์ อานี เครือวัลย์ อินทรสุข ชีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์ พิษญา เหลืองรัตนเจริญ และ กานติศ ศิริสานต์	183
การตั้งคณะกรรมการในกระบวนการที่ต้องสงสัยจะตกเป็นผู้ต้องหา ภาคิน เจริญนนทสิทธิ์ และ ศิวพร เสาวคนธ์	194
ไปดีมีสุข : บริการเพื่อการจากไปอย่างสงบ จารุวรรณ รัตนโสภา	203
บทบาททฤษฎีการปฏิวัติการของทรอตสกีในการสร้างรัฐสังคมนิยมแห่งโซเวียต กัญธศศฯ พงษ์หิรัญ	220
การสำรวจและประเมินทรัพยากรทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมตามเส้นทางถนนสายนนทบุรี 1 สู่การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวจากสถานีรถไฟสะพานพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี ภาวณี อินทร์เล็ก และ ภคธร ขาญฤทธิ์เสน	235
บันไดชนชั้น: การแสวงหาโอกาสทางการศึกษาของชาวสุพรรณฯ ทศวรรษ 2410-2440 ภักพิชา คำหอม และ ชาติชาย มุกสง	260
ประวัติศาสตร์ฆาตกรรมรัตนโกสินทร์ตอนต้น: การเมืองเรื่องผีสะส กลิ่นกับการจัดช่วงชั้นทางสังคมยุคต้นกรุงฯ ทศวรรษ 2310 – ทศวรรษ 2400 โชคชัย มั่นตานุกฤษ และ ชาติชาย มุกสง	276
นายทหารนักการทูต: ชีวิตเสนาธิการทหารของพลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์ ในกองทัพไทย พ.ศ. 2478-2517 จรัสศรี สมตน และ ชาติชาย มุกสง	295
การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของการใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศบริการ และทรัพยากรสิ่งแวดล้อมของชุมชนบ้านนาคูหา ตำบลสวนเขื่อน อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ พุทธินันท์ บุญเรือง เยาวเรศ แดงจวง และ สมศรี คะสัน	313
การปรับตัวของพิพิธภัณฑ์ไทยในยุค "ฐานวิถีชีวิตใหม่" กับการเว้นระยะห่างทางสังคม เรวดี คงสุวรรณ	324
พื้นที่ของกิจกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ในสวนสาธารณะบริบทของกรุงเทพมหานคร กรณีศึกษา: สวนวชิรเบญจทัศ ณ-ณรี แก่นทอง	344

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ห้องย่อยที่ 3	
นิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์/ท่องเที่ยวและบริการ/การบริหารการศึกษา	
การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ภาณุวัชร นิรันดร์ และ นงลักษณ์ ยุทธศิลป์	361
การจัดการความมั่นคงทางอาหารของเกษตรกรในระบบวนเกษตรของจังหวัดอุดรธานี วรรณิ ทองระย้า กณิกนันต์ สิงห์สานิตย์ นฤภรณ์ พิมพ์มณฑล และ พรพรรณรัตน์ หวังเอื้ออดิตชน	383
การสกัดองค์ความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ถนอมผิวน้ำมันรำข้าวจากพันธุ์ข้าวพื้นเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ อาภาภรณ์ วรรณ	403
การรับรู้สารสนเทศและเจตคติที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของเยาวชน ศุภรชตรา แสนวา	426
การประเมินผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่ออุตสาหกรรมการบินต้นทุนต่ำ: กรณีศึกษาเที่ยวบินขาเข้าระหว่างประเทศของไทย วสุ กุลสังกะกิจ เณลิ้มพล จตุพร และ วสุ สุวรรณวิหค	445
"การศึกษาหลักการบริหารแบบโอโมะเตะนะชิ: เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการบริการทั่วไป และการบริการแบบโอโมะเตะนะชิ" อรุษา รักกระโทก ปรมพร นุชรักษ์ และ มนสิชา แก้วนันทไชย	455
ห้องย่อยที่ 4	
จิตวิทยา	
การรับรู้ความสามารถของตนในการเรียน การกำหนดเป้าหมายในการเรียน และพฤติกรรมนวัตกรรมของ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาวิชาจิตวิทยา สมรรถพงศ์ ขจรมณี และ นฤมล เพ็ชรทิพย์	463
แรงงานสัมพันธ์ และการสร้างทีม เขวิกา สุขเอี่ยม	478
อิทธิพลของแรงจูงใจของพนักงานในอุตสาหกรรมบริการ เขวิกา สุขเอี่ยม	485
Work Preference of Gen Y and Gen Z: Perspective of Gen X Aunchalee PromsiriMinyoung Kim and Saneh Thongrin	492
การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เปรียบเทียบวิธีการศึกษาและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ศศิพร เหลืองไพฑูรย์	511

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ผลของกิจกรรมด้านจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่เข้มแข็งด้านกำลังใจของนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางการเห็น กมลมาศ สุริยวรรณ	521
ผลของเป้าหมายการควบคุมต่อความมุ่งมั่นในตนเองในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น: การศึกษานำร่อง อาภา ก้าวจิตรรัตนโยธา และ จิรภัทร รวีภัทรกุล	536
งานวิจัยนำร่อง: คุณสมบัตินวัตกรรมทางจิตวิทยาของแบบประเมินกลวิธีการจัดการปัญหาในสถานการณ์การถูกทิ้ง โดยไม่ได้รับคำอธิบาย ปิยภรณ์ ประเสริฐวิทย์ พรรณระพี สุทธิวรรณ และ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต	547
งานวิจัยนำร่องของคุณสมบัตินวัตกรรมทางจิตวิทยาของแบบประเมินการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ ในวัยรุ่นที่มีสัต์เลี้ยง พนิดา จุลมณฑล พรรณระพี สุทธิวรรณ และ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต	555
งานวิจัยนำร่อง: คุณสมบัตินวัตกรรมทางจิตวิทยาของแบบประเมินแรงบันดาลใจในการทำกิจกรรมอาสาสมัคร ดวงธรรม โชคสุทธิกร พรรณระพี สุทธิวรรณ และ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต	565
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการสูงวัยอย่างประสบความสำเร็จของผู้สูงอายุตอนต้น วิลาวัลย์ วาริชนันท์ พรรณระพี สุทธิวรรณ และ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต	575
การพัฒนาแบบวัดความรู้ทางอาชีพนักแคสเกม: การศึกษานำร่อง โสดาวรัตน์ รัตนโชติชัยฤทธิ์ และ จิรภัทร รวีภัทรกุล	586
ความสัมพันธ์ระหว่างความจำใช้งาน การควบคุมพฤติกรรมตนเอง การคิดอย่างยืดหยุ่น และภาวะซึมเศร้าโดยมีการหมกมุ่นครุ่นคิดเป็นตัวแปรส่งผ่านในนักศึกษาระดับปริญญาตรี สิริพร รังสิตเสถียร และ สุภาลักษณ์ ลวดลาย	602

การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ภาณุวัชร นีรานนท์¹

นงลักษณ์ ยุทธศิลป์เสรี²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ โดยการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศและเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้วิธีวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 60 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการและแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศก่อนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีคะแนนจากการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศจากการเก็บข้อมูล 3 ครั้ง คือ ร้อยละ 25 ร้อยละ 53.3 และร้อยละ 75 ตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การสืบค้นสารสนเทศ; ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ

¹ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

The Development of Information Retrieval Skills For PhetchabunRajabhat University Undergraduate Students

Abstract

This classroom research aims to develop the information retrieval skill of undergraduate students and compare the skill before and after using the information retrieval practice kits. The 60 samples were selected by using purposive sampling from 2nd year undergraduate students who registered with The Information for Learning in Education course in the 1st semester of academic year 2019. Instruments used in this study comprised practice kits for information retrieval skill and evaluation form of information retrieval skill. The data were analyzed by using the percentage, mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.) and T-Test.

The results of this research revealed the following: 1) the students had acquired skills of information retrieval 25% for the first time, 53.3 for the second time, 75 for the third time. 2) Students' learning achievements in information retrieval skill was significantly higher than before at .05 level.

Keywords: Information Retrieval; Information Retrieval Skills

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัล ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และได้เคลื่อนเข้าสู่ยุคสื่อหลอมรวม (Convergent Media) ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต การสื่อสาร และการเรียนรู้ของผู้คนในสังคม จะเห็นได้จาก ผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2562 หรือ Thailand Internet User Behavior 2019 ของ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2563) พบว่า คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นกว่า 150% ส่งผลให้ปัจจุบันไทยมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 47.5 ล้านคน หรือราว 70% ของจำนวนประชาชนทั้งหมด เครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้การสื่อสารในปัจจุบันเป็นการสื่อสารที่ไร้พรมแดน ผู้คนจากทั่วทุกมุมโลกสามารถเข้าถึงสื่อ ได้รับข้อมูลสารสนเทศจำนวนมากผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างรวดเร็ว สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล จึงเป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกันและส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

จากกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การพัฒนา ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาทุนมนุษย์ที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ มี วิจารณ์ญาณและรู้เท่าทัน โดยมีเป้าหมายให้บุคลากรในแต่ละสายงานมีความรู้และทักษะการใช้งานไอซีทีและการรอบรู้สารสนเทศ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554, น.22) ซึ่งสอดคล้องกับชุดของสมรรถนะ (Competency) ที่ครอบคลุมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศผ่านสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล การเลือก รับ วิเคราะห์ ประเมิน และนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในทางสร้างสรรค์ รวมทั้งความสามารถผลิตสื่อเพื่อขับเคลื่อนสังคมได้ด้วยตนเอง การรู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลมีลักษณะที่เชื่อมโยงกันระหว่างสมรรถนะ 3 เรื่อง คือ การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) การรู้เท่าทันสารสนเทศ (Information Literacy) และการรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) นอกจากนี้สมรรถนะชุดดังกล่าวยังมีความสัมพันธ์กับทักษะชุดอื่น ๆ เช่น ทักษะชีวิต ที่ครอบคลุมเรื่องทักษะการเท่าทันตัวเอง (Self Management Skills) ทักษะการคิด (Thinking Skills) และทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skills) อีกด้วย

การสืบค้นสารสนเทศ เป็นหนึ่งในทักษะการรู้สารสนเทศ เป็นทักษะที่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งถือเป็นทักษะพื้นฐานต่อการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสืบค้นข้อมูล เป็นการเสาะหาข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ใช้ประกอบการเรียน การวิจัย หรือแม้แต่ใช้ในชีวิตรประจำวัน นอกจากนี้ยังหมายถึงวิธีที่ใช้ประกอบในการสร้างประโยค การค้นหาเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด ซึ่งอาจแบ่งการค้นหาพื้นฐานหรืออย่างง่าย (basic search) ใช้คำโดด ๆ หรือคำผสมเพียง 1 คำ โดยสืบค้นข้อมูลจากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือคำสำคัญ และการค้นหาแบบซับซ้อนหรือขั้นสูง (advanced search) มักมีเทคนิคหรือรูปแบบการค้นหาที่ช่วยให้ผู้ค้นสามารถจำกัดขอบเขตการค้นหาหรือค้นแบบเจาะจงได้ให้สามารถค้นหาสิ่งที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด (นฤมล ดันธสุเรศรัฐ และคณะ, 2553, น.16)

นอกจากนั้น ยังมีงานวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาโดยการฝึกทักษะอย่างต่อเนื่องและใช้กระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสม สามารถพัฒนาทักษะการสืบค้นข้อมูลอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักศึกษาได้ดี โดยการพัฒนาทักษะการสืบค้นอย่างต่อเนื่องทำซ้ำควบคู่ไปกับการประเมินผลงานของตนเองอย่างสม่ำเสมอสามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้ (นภารัตน์ จิวาลักษณ์, 2557, น.42) และมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ (information literacy skills) ในรายวิชาโครงงานคอมพิวเตอร์ 1 ที่เปิดสอนตามหลักสูตร ทำให้นักศึกษามีทักษะในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศที่นำไปใช้ประโยชน์ในรายวิชาที่เรียนได้ และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และตรงตามความต้องการ (กนกวรรณ ชินอ่อน และ กันยารัตน์ เครียวเช่น, 2554, น.13)

คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนาทักษะการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ โดยทำการศึกษาศึกษาการฝึกทักษะการสืบค้นข้อมูลเพื่อการทำรายงานวิชาการ ซึ่งเป็นเนื้อหาในรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ โดยผลการวิจัยจะได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ โดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

3. สมมุติฐานของงานวิจัย

1. คะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา หลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการของนักศึกษา เพิ่มขึ้น
2. นักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ จำนวนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีระดับความรู้เพิ่มขึ้น

4. ขอบเขตของงานวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2562 จำนวน 369 คน และกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 29 คน และนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาของงานวิจัยนี้คณะผู้วิจัยประยุกต์ใช้มาตรฐานการรู้สารสนเทศที่พัฒนาโดยสมาคมนานาชาติแห่งสถาบันและสมาคมห้องสมุด (International Federation of Library Association and Institutions) หรืออิลฟา (IFLA) ใน ค.ศ.2006 ประกอบด้วย การเข้าถึงสารสนเทศ (access) การประเมินสารสนเทศ (evaluation) และการใช้สารสนเทศ (use) (Lau, 2006, ออนไลน์) และมาตรฐานสมรรถนะการรู้สารสนเทศสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Information Literacy Competency Standards for Higher Education) ซึ่งพัฒนาโดยสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและห้องสมุดวิจัยใน ค.ศ.2000 ประกอบด้วยมาตรฐาน 5 ข้อ ได้แก่ การกำหนดลักษณะและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการ การเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศอย่างมีวิจารณญาณ การใช้สารสนเทศในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารสนเทศในประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคม (Association of College and Research Libraries, 2000, ออนไลน์) ซึ่งคณะผู้วิจัยได้สรุปเนื้อหาออกเป็น 4 ประเด็น เพื่อใช้เป็นขอบเขตด้านเนื้อหาสำหรับ

งานวิจัยนี้ ได้แก่ การกำหนดแนวคิดหลักของรายงานและการเตรียมการสืบค้นการกำหนดขอบเขตของรายงานและการเลือกแหล่งข้อมูลเทคนิคในการสืบค้นและการประเมินผลการสืบค้นสารสนเทศ รายละเอียดดังนี้

4.2.1 การกำหนดแนวคิดหลักของรายงานและการเตรียมการสืบค้นเป็นการกำหนดแนวคิดหลักของรายงานหลังจากที่ผู้เรียนได้หัวข้อเรื่องที่จะทำรายงาน โดยผู้สอนจะกำหนดวิธีการที่ช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดหลักของรายงานด้วยวิธีการของ Gavin (2008) ประกอบด้วย 1) การระดมสมอง (brainstorming) คือ การที่ผู้เรียนช่วยกันคิดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อรายงาน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่ผู้เรียนมีหรือข้อมูลที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้นมากำหนดประเด็นในหัวข้อรายงาน 2) การจัดกลุ่มและการจัดระบบ (clustering and classifying) คือ การกำหนดหัวข้อหลักและหัวข้อย่อยของรายงาน และการจัดลำดับก่อน-หลังหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์และความสอดคล้องกันของหัวข้อต่าง ๆ และ 3) การตั้งคำถาม (asking questions) ซึ่งจะอธิบายไว้ในประเด็นถัดไป (ประเด็นที่ 2)

4.2.2 การกำหนดขอบเขตของรายงานและการเลือกแหล่งข้อมูลเป็นการตั้งคำถาม (asking questions) ปลายเปิดในเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า เพื่อตรวจสอบว่าหัวข้อที่จะศึกษาคอบคลุมขอบเขตในเรื่องที่จะศึกษาหรือไม่ โดยกำหนดคำถามว่า ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) ทำไม (Why) เมื่อไหร่ (When) และอย่างไร (How)(Gavin, 2008 ; เท็ดคัตตี้ ไม่เท่าทอง, 2563, น.40)แล้วแปลงคำถามมาเป็นประเด็นแนวคิด เช่น ความหมายความเป็นมาแนวคิด คุณลักษณะ องค์ประกอบ ประโยชน์ขั้นตอน วิธีการ ผลกระทบการประยุกต์ใช้ กรณีศึกษาแนวโน้ม ฯลฯ หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนกำหนดคำสำคัญ (Keyword) ที่ใช้แทนแนวคิดของรายงาน ซึ่งอาจเป็นคำ วลี หรือกลุ่มคำ เพื่อใช้เป็นคำค้นในการสืบค้นข้อมูลในขั้นตอนต่อไป รวมทั้งกำหนดแหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมในการสืบค้นได้แก่แหล่งสารสนเทศบุคคล แหล่งสารสนเทศสถาบัน แหล่งสารสนเทศสื่อสารมวลชน และแหล่งสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2559, น.10)

4.2.3 เทคนิคในการสืบค้นเป็นวิธีการหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสืบค้นสารสนเทศ เพื่อให้ได้รับสารสนเทศที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) การสืบค้นแบบง่าย (Basic Search)เป็นการสืบค้นด้วยคำหรือวลีอย่างง่าย ๆ โดยไม่ต้องสร้างประโยคคำค้นที่ยูกยากซับซ้อน ซึ่งคำค้นอาจเป็นชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หัวเรื่อง หรือคำสำคัญ และ 2) การสืบค้นขั้นสูง (Advance Search)เป็นการสืบค้นด้วยคำค้นที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ได้ผลการค้นที่ตรงกับความต้องการมากที่สุด เช่น การใช้ ตรรกบูลีน การใช้เทคนิคการตัดคำ การใช้เทคนิคการจำกัดคำค้น โดยผู้เรียนสามารถสืบค้นสารสนเทศผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น WebOPACของห้องสมุด และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ เป็นต้น

4.2.4 การประเมินผลการสืบค้นสารสนเทศ เป็นการประเมินคุณภาพสารสนเทศที่ได้จากการสืบค้นจากแหล่งสารสนเทศต่าง ๆ โดยในงานวิจัยนี้คณะผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินสารสนเทศที่พัฒนาโดยห้องสมุดมิลเนอร์ (Milner Library) ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐอิลลินอยส์ (Illinois State University) ที่เรียกว่า CRAAP ซึ่งมีประเด็นในการประเมินคุณภาพสารสนเทศ 5 ประเด็น ได้แก่ 1) ความทันสมัย (Currency) คือ ความเป็นปัจจุบัน ความทันสมัย และทันต่อเวลา 2) ความเกี่ยวข้อง (Relevance) คือ เนื้อหาที่สืบค้นมาได้มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่จะศึกษา และมีระดับภาษาหรือระดับเนื้อหาเหมาะสมกับผู้ใช้สารสนเทศ 3) ความน่าเชื่อถือ (Authority) คือ ความน่าเชื่อถือและคุณสมบัติของผู้แต่งหรือผู้จัดทำโดยพิจารณาว่าผู้แต่งเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นหรือไม่ และพิจารณาข้อมูลการติดต่อต่าง ๆ เช่น อีเมลสำนักพิมพ์ ยูอาร์แอล 4) ความถูกต้อง (Accuracy) คือ ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความซื่อสัตย์ และความเป็นกลางของเนื้อหา และ 5) ความมุ่งหมาย (Purpose) คือ จุดมุ่งหมายในการจัดทำสารสนเทศ เช่น เพื่อให้ความรู้ เพื่อให้ความบันเทิง เพื่อโน้มน้าวใจ เพื่อการพาณิชย์ (Milner Library, 2020, ออนไลน์)

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้

6. วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้วิธีวิจัยเชิงทดลอง (experimental design)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2562 มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 369 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ นักศึกษา ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 29 คน และนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ และ 2) แบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1) ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E1/E2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น.8) การหาค่าความเที่ยงตรงให้คะแนนระหว่างกรรมกร 3 ท่านโดยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC

2) แบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การทดสอบสมมติฐานคณะผู้วิจัยทดสอบสมมติฐานด้วยวิธี Paired- Samples T Test และใช้เกณฑ์ในการประเมินผลสัมฤทธิ์การทำการกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ ดังนี้

1) วัดความรู้ของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบความรู้ก่อน (Pretest) และหลังการทำกิจกรรม (Posttest) และใช้การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธี Pair Sample T-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\alpha = 0.05$)

2) ประเมินระดับความรู้ของนักศึกษา โดยใช้การแปลความหมายข้อมูลที่อยู่ในรูปคะแนนเฉลี่ย โดยจำแนกเป็น 3 ระดับ และกำหนดระดับคะแนนที่ผ่านการประเมินคือ จุดกึ่งกลางของคะแนนเต็ม หมายความว่า ผู้ผ่านการประเมินจะต้องมีคะแนนอย่างน้อยร้อยละ 50 ของคะแนนเต็ม (คะแนนเต็ม 30 คะแนน ค่าคะแนนผ่านการประเมินจึงเท่ากับ 15 คะแนน) ดังนั้น การแบ่งช่วงปลายด้านค่าต่ำจึงเป็น 2 เท่า ของด้านค่าสูงทำให้การแบ่งช่วงความกว้างจึงเป็น 4 ส่วน ดังนี้

_____2_____1_____1 รวมแล้วจะมีทั้งหมด 4 ส่วน สำหรับการหาความกว้างของแต่ละช่วงสามารถ
คำนวณได้จากสูตร ((ค่าสูงสุด - ค่าต่ำสุด)) / 4 ดังนั้น ความกว้างของ 1 ส่วน เท่ากับ ((30-0)) / 4 = 7.5

ผลการวิเคราะห์ที่มีช่วงการประมาณค่าคะแนนเฉลี่ย คณะผู้วิจัยจัดทำเป็นเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์เป็น 3
ระดับ ดังนี้

คะแนน 00.00 – 15.00 มีระดับความรู้ ควรปรับปรุง

คะแนน 15.01 – 22.50 มีระดับความรู้ ปานกลาง

คะแนน 22.51 – 30.00 มีระดับความรู้ ดี

5. ขั้นตอนการวิจัย

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1) การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือวิจัยแบ่งตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1.1) ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

1.1.1) ศึกษาเอกสารและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสร้างชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศ
เพื่อการทำรายงานวิชาการ โดยพิจารณาเนื้อหาและจุดประสงค์จากแบบฝึกหัด

1.1.2) สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกรอบเนื้อหาแต่ละทักษะ
หลังจากนั้นให้ที่ปรึกษางานวิจัย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม

1.1.3) สร้างชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการให้ครอบคลุม
เนื้อหาทั้ง 4 ประเด็น คือ การกำหนดแนวคิดหลักของรายงานและการเตรียมการสืบค้น การกำหนดขอบเขตของรายงาน
และการเลือกแหล่งข้อมูลเทคนิคในการสืบค้น และการประเมินผลการสืบค้นสารสนเทศ

1.1.4) นำชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่
เกี่ยวข้อง กับ ขอบเขตของบทเรียน ตรวจสอบแก้ไขวิเคราะห์ความถูกต้องของภาษาและ
ความเหมาะสมของเนื้อหา

1.1.5) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและกรอบเนื้อหาโดยนำข้อมูลจากการสอบถาม
ความเหมาะสมของกรอบเนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พร้อมทั้งแก้ไข
ปรับปรุงเนื้อหาสำหรับการประเมินที่ต่ำกว่าเกณฑ์ โดยที่บทเรียนที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 หมายถึงใช้ได้หรือมี
คุณภาพ และบทเรียนที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 หมายถึง ควรปรับปรุง ตัดทิ้ง หรือไม่มีคุณภาพ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์,
2540)

1.1.6) นำชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการที่ผ่านการตรวจสอบ
จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยที่ 80 ตัวแรก
หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนคะแนนที่ผู้เรียนทั้งหมดตอบถูกจากการทำแบบฝึกหัดทวนความ
เข้าใจระหว่างเรียนทุกตอนรวมกัน 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80 ของจำนวนคะแนนที่ผู้เรียน
ทั้งหมดตอบถูกจากการทำข้อสอบทดสอบหลังเรียน

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงาน
วิชาการตามเกณฑ์ 80/80 คณะผู้วิจัยใช้สูตร E1/E2 ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) โดยนำชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำ
รายงานวิชาการ ไปทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 3 คน
ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากผลการเรียนรายวิชา GEHU104 สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและสุ่ม
ขึ้นมาจากกลุ่มระดับความสามารถ 3 กลุ่ม คือ เก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน อ่อน 1 คน โดยปรับปรุงให้ได้ตามเกณฑ์
60/60

- ทดลองแบบกลุ่มเล็ก (1:10) โดยนำชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงาน
วิชาการที่ปรับปรุงแล้วจากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ไปทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 7 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากผลการเรียนรายวิชา GEHU104
สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและสุ่มขึ้นมาจากกลุ่มระดับความสามารถ 3 กลุ่ม คือ เก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน
อ่อน 3 คน โดยการสุ่มในครั้งนี้จะต้องไม่ใช่ให้นักศึกษาที่เลือกไปแล้ว ในข้อ 1.1.6.1 โดยปรับปรุงให้ได้ตามเกณฑ์ 70 / 70

- ทดลองแบบภาคสนาม (1:100) ใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงาน
วิชาการที่ปรับปรุงแล้วตามเกณฑ์ 70 / 70 ในข้อ 1.6.1.2 ไปทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน โดยปรับปรุงให้ได้ตามเกณฑ์ 80 / 80

การแบ่งกลุ่มสูง กลาง และต่ำจากผลการเรียนที่กล่าวไปแล้วข้างต้น คณะผู้วิจัยได้
กำหนดค่าอันตรภาคชั้นโดยใช้เกณฑ์ของ สมจิตต์ รัตนอุดมโชค (2552) ในการกำหนดกลุ่มจากค่าคะแนนเฉลี่ย ซึ่งมี
เกณฑ์ดังนี้

B+ -A หมายถึง กลุ่มที่มีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศขั้นสูง

C+ - B หมายถึง กลุ่มที่มีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับกลาง

D+ - C หมายถึง กลุ่มที่มีความสามารถในการสืบค้นสารสนเทศในระดับต่ำ

1.1.7) นำชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการที่สมบูรณ์ ไปใช้กับ
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 หมู่เรียน คือหมู่เรียน 01 (นักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์) จำนวน 29 คน และหมู่เรียน
07 (นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์) จำนวน 31 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน

1.2) แบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียน

1.2.1) ศึกษารูปแบบในการสร้างแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการ
ก่อนและหลังเรียน

1.2.2) สร้างตารางวิเคราะห์แบบวัดทักษะ โดยมีวิธีสร้างดังนี้

- กำหนดจุดประสงค์ของแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อน
และหลังเรียนโดยศึกษาจากกรอบเนื้อหาชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการ

- สร้างตารางกำหนดแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและ
หลังเรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม เพื่อแก้ไขปรับปรุงตาราง
กำหนดแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียนตามคำแนะนำ

- สร้างแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียนซึ่งเป็น
แบบทดสอบทางอ้อม แบบเลือกตอบจำนวนทั้งหมด 30 ข้อ คำตอบที่ถูกต้องให้ 1 คะแนน ส่วนคำตอบที่ผิดให้ 0
คะแนน

1.2.3) นำแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียนที่
สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาและด้านการวัดผลประเมินผลทางการศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

และความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์ของเนื้อหา แล้วแก้ไขปรับปรุงแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.2.4) นำแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียนที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน

1.2.5) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (สุวิมล ติรกานันท์, 2546) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

2) การทดสอบก่อนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ (Pretest)

คณะผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศให้นักศึกษาได้รับทราบและเข้าใจ รวมถึงอธิบายผลที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งที่นักศึกษาจะได้รับหลังจากการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ จากนั้นนำแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียนมาให้นักศึกษาทำ (Pretest) ก่อนที่จะไปใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

3) การฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

กลุ่มตัวอย่าง มีทั้งหมด 60 คน ซึ่งในชั้นเรียนนี้ มีนักศึกษา 2 สาขาวิชา คือ หมู่เรียน 01 (นักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์) จำนวน 29 คน และหมู่เรียน 07 (นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์) จำนวน 31 คน ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มออกเป็น 20 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับมอบหมายให้ทำรายงานวิชาการ กลุ่มละ 1 เรื่อง ตามหัวข้อรายงานที่คณะผู้วิจัยกำหนดทั้งหมด 7 เรื่อง ได้แก่ 1) ภัยพิบัติ 2) การดูแลสุขภาพ 3) ฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM 2.5 4) โรคซึมเศร้า 5) พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 6) อาหารเพื่อสุขภาพและ 7) การตั้งครรภ์ในวัยเรียน ซึ่งการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการมีครอบคลุมเนื้อหา 4 ประเด็น ได้แก่ การกำหนดแนวคิดหลักของรายงานและการเตรียมการสืบค้นการกำหนดขอบเขตของรายงานและการเลือกแหล่งข้อมูลเทคนิคในการสืบค้น และการประเมินผลการสืบค้นสารสนเทศ

การฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รายละเอียดดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 คณะผู้วิจัยมอบหมายให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ไปสืบค้นข้อมูลตามหัวข้อรายงานที่ได้รับมอบหมายที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งในสัปดาห์นี้จะยังไม่มีภาระนุหลักเกณฑ์ในการสืบค้นที่ดี

สัปดาห์ที่ 2 เมื่อนักศึกษาได้ทำกิจกรรมการสืบค้นที่ได้รับมอบหมายเสร็จแล้ว คณะผู้วิจัยจึงดำเนินการตรวจและแจ้งผลการประเมินที่นักศึกษาได้ไปสืบค้นมาในคาบเรียนที่ห้อง 8-2104 และ ห้อง 8-2105 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์พร้อมทั้งสอนวิธีการสืบค้นสารสนเทศที่ถูกต้อง และแจ้งเกณฑ์การให้คะแนนในการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการโดยเนื้อหาในการสอนวิธีการสืบค้นสารสนเทศ ประกอบด้วย ความหมายของการสืบค้นสารสนเทศ การกำหนดคำสำคัญในการสืบค้นสารสนเทศ ประเภทของการสืบค้นสารสนเทศ (การสืบค้นแบบง่าย และการสืบค้นขั้นสูง) กลยุทธ์และเทคนิคในการสืบค้นสารสนเทศ (ตรรก布林 เทคนิคการตัดคำ และเทคนิคการจำกัดคำค้น) การสืบค้นสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ (WebOPAC, ThaiLIS, DRIC, ThaiJO, Google Scholar, Matichonelibrary, Web of Science, Science Direct) และการประเมินสารสนเทศที่สืบค้นมาได้

สัปดาห์ที่ 3-4 คณะผู้วิจัยมอบหมายงานสืบค้นครั้งที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ให้นักศึกษาไปสืบค้นซ้ำด้วยหัวข้อ
รายงานเดิม ที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศโดยมีการตรวจและแจ้งผลการ
ประเมินหลังการทำกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์

4) การทดสอบหลังการฝึกทักษะ (Posttest)

เมื่อเสร็จสิ้นการทำกิจกรรมจากชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ ในสัปดาห์ที่ 4
ซึ่งเป็นสัปดาห์สุดท้าย คณะผู้วิจัยนำแบบวัดทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการก่อนและหลังเรียนมาให้
นักศึกษาทำอีกครั้ง (Posttest) จากนั้นคณะผู้วิจัยจึงดำเนินการตรวจ ประเมิน และบันทึกคะแนนของนักศึกษาแต่ละคน
แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

7. สรุปผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยตามลำดับดังนี้

7.1 การพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้
โดยการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

รายละเอียดดังนี้

7.1.1 ข้อมูลสถานภาพโดยทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 48 คน (ร้อยละ 80.0) และเพศชาย จำนวน
12 คน (ร้อยละ 20.0) ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 51.7) และสาขาวิชา
สาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 29 คน (ร้อยละ 48.3) และส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 31 คน (ร้อยละ
51.7) และระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 29 คน (ร้อยละ 48.3)

7.1.2 การฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศให้แก่ศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการใช้ชุดฝึกทักษะการ
สืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

การฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศให้แก่ศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้น
สารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ คณะผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ภาพรวมคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายครั้ง

ตารางที่ 1 ภาพรวมคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายครั้ง

ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ	คะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ย					
	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนน เฉลี่ย	ร้อยละ
การกำหนดแนวคิดหลักของรายงาน และการเตรียมการสืบค้น (เต็ม 3 คะแนน)	1.0	33.3	2.0	66.6	2.5	83.3
การกำหนดขอบเขตของรายงานและ การเลือกแหล่งข้อมูล (เต็ม 3 คะแนน)	0.9	30.0	1.6	53.3	2.1	70.0
เทคนิคในการสืบค้น (เต็ม 3 คะแนน)	0.4	13.3	1.6	53.3	2.3	76.6
การประเมินผลการสืบค้น สารสนเทศ (เต็ม 3 คะแนน)	0.7	23.3	1.2	40.0	2.1	70.0
รวม (เต็ม 12 คะแนน)	3.0	25.0	6.4	53.3	9.0	75.0

จากตารางที่ 1 ภาพรวมคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายครั้งพบว่า นักศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยจากการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศครั้งแรก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.0 คะแนน จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และหลังจากได้เรียนรู้วิธีการสืบค้นสารสนเทศที่ถูกต้อง และรับทราบเกณฑ์การให้คะแนนในการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อทำรายงานวิชาการผลคะแนนเฉลี่ยในครั้งที่ 2 มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้น โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.4 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และการสืบค้นในครั้งที่ 3 นักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.0

2. ผลคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่มย่อยของนักศึกษาสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์

ตารางที่ 2 ผลคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่มย่อยของนักศึกษาสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์

ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ	กลุ่มที่ 1 (กัญชา)	กลุ่มที่ 2 (การดูแล ผู้สูงอายุ)	กลุ่มที่ 3 (PM 2.5)	กลุ่มที่ 4 (โรคซึมเศร้า)	กลุ่มที่ 5 (พระราชบัญญัติ คอมพิวเตอร์) สุขภาพ	กลุ่มที่ 6 (อาหารเพื่อ สุขภาพ)	กลุ่มที่ 7 (การตั้งครก ในวัยเรียน)
ครั้งที่ฝึก	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
1. การเตรียมการสืบค้น	1 2 3	1 2 2	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 2	1 3 3
การกำหนดแนวคิดหลัก(เดิม 3 คะแนน)							
2. การกำหนดขอบเขตของรายงานและการเลือกแหล่งข้อมูล(เดิม 3 คะแนน)	1 2 1	1 2 1	2 3 1	1 3 1	2 2 1	1 1 2	1 2 2
3. เทคนิคในการสืบค้น(เดิม 3 คะแนน)	0 1 2	1 1 2	1 2 2	1 1 2	0 2 2	1 0 2	1 1 2
4. การประเมินผลการสืบค้นสารสนเทศ(เดิม 3 คะแนน)	0 0 2	0 1 2	0 1 1	0 2 3	0 2 2	0 1 2	0 1 2
รวมคะแนนรายครั้ง(เดิม 12 คะแนน)	2 4 9	3 5 8	3 7 9	6 11 3	8 9 11	3 4 9	3 7 9
ร้อยละของคะแนนที่ได้	0.2 33.3 75.0	25.0 41.7 66.7	25.0 58.3 75.0	25.0 50.0 91.7	66.7 75.0 75.0	33.3 75.0 25.0	58.3 75.0 75.0

จากตารางที่ 2 ผลคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่มย่อยของ นักศึกษาศาสาวิชาสาธารณสุขศาสตร์พบว่า นักศึกษาศาสาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ทุกกลุ่ม มีผลคะแนนการ ฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศรายครั้งในภาพรวมเพิ่มขึ้นทุกครั้ง เมื่อพิจารณาคะแนนรายกลุ่ม กลุ่มที่ได้รับ หัวข้อรายงานเรื่องโรคซึมเศร้า มีคะแนนรวม 3 ครั้งมากที่สุด คือ 20 คะแนน รองลงมาคือกลุ่ม PM 2.5 กลุ่ม พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 กลุ่มการตั้งครรภ์ในวัยเรียน คะแนนเท่ากันคือ 19 คะแนน กลุ่มการดูแลผู้สูงอายุและกลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ คะแนนเท่ากันคือ 16 คะแนน และกลุ่มกัญชา 15 คะแนน ตามลำดับ

3. ผลคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่มย่อยของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์

ตารางที่ 3 ผลคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่มย่อยของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์

ทักษะการสืบค้นสารสนเทศ	กลุ่มที่ 1 (กัญชา)	กลุ่มที่ 2 (การดูแลผู้สูงอายุ)	กลุ่มที่ 3 (PM 2.5)	กลุ่มที่ 4 (โรคซึมเศร้า)	กลุ่มที่ 5 (พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์)	กลุ่มที่ 6 (อาหารเพื่อสุขภาพ)	กลุ่มที่ 7 (การตั้งครุฑในวัยเรียน)
ครั้งที่ฝึก	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3
1. การเตรียมการสืบค้น	0 1 3	2 2 2	1 2 2	1 2 2	1 2 3	1 2 2	1 2 2
การกำหนดแนวคิดหลัก							
(เดิม 3 คะแนน)							
2. การกำหนดขอบเขต	0 1 2	0 2 2	1 2 2	1 2 2	1 2 2	1 2 2	1 2 2
ของรายงานและการเลือกแหล่งข้อมูล							
(เดิม 3 คะแนน)							
3. เทคนิคในการสืบค้น	0 2 3	0 2 3	0 2 2	0 3 3	0 3 3	0 1 2	0 1 2
(เดิม 3 คะแนน)							
4. การประเมินผลการสืบค้นสารสนเทศ	0 2 2	1 1 2	0 1 2	1 1 2	1 2 3	1 1 2	1 1 2
(เดิม 3 คะแนน)							
รวมคะแนนรายครั้ง	0 6 10	3 7 9	2 7 8	3 8 9	3 9 11	3 6 8	3 5 8
(เดิม 12 คะแนน)							
ร้อยละของคะแนนที่ได้	0.0 50.0 83.3	25.0 58.3 75.0	16.7 58.3 66.7	25.0 66.7 75.0	25.0 75.0 91.7	25.0 50.0 66.7	25.0 41.7 66.7

จากตารางที่ 3 ผลคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเปรียบเทียบเป็นรายกลุ่มย่อยของนักศึกษา สาขาวิชารัฐศาสตร์ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ทุกกลุ่มมีผลคะแนนการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศรายครั้ง ในภาพรวมเพิ่มขึ้นทุกครั้ง เมื่อพิจารณาคะแนนรายกลุ่ม กลุ่มที่ได้รับหัวข้อรายงานเรื่อง พระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2560 มีคะแนนรวม 3 ครั้งมากที่สุด คือ 23 คะแนน รองลงมาคือกลุ่มโรคซึมเศร้า 20 คะแนน กลุ่มการดูแลผู้สูงอายุ 19 คะแนน กลุ่ม PM 2.5 และกลุ่มอาหารเพื่อสุขภาพ คะแนนเท่ากันคือ 17 คะแนน กลุ่มกัญชาและกลุ่ม การตั้งครรภ์ในวัยเรียน คะแนนเท่ากันคือ 16 คะแนน ตามลำดับ

7.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ โดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนจำแนกเป็นรายบุคคล จำนวน 30 ข้อ จาก นักศึกษาทั้ง 2 หมู่เรียน รวมทั้งสิ้น 60 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการโดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนจำแนกเป็นรายบุคคล

คนที่	คะแนน ก่อนการอบรม	คะแนน หลังการอบรม	คะแนนการเรียนรู้
1	10	15	5
2	8	19	11
3	6	23	17
4	7	22	15
5	6	19	13
6	12	26	14
7	7	19	12
8	6	22	16
9	11	21	10
10	7	15	8
11	11	20	9
12	8	20	12
13	11	25	14
14	15	25	10
15	6	23	17

คนที่	คะแนน ก่อนการอบรม	คะแนน หลังการอบรม	คะแนนการเรียนรู้
16	9	18	9
17	12	23	11
18	9	20	11
19	12	25	13
20	9	22	13
21	6	23	17
22	10	20	10
23	10	26	16
24	13	20	7
25	7	23	16
26	9	25	16
27	12	23	11
28	11	22	11
29	11	24	13
30	11	23	12
31	12	21	9
32	14	22	8
33	12	20	8
34	12	18	6
35	13	19	6
36	10	19	9
37	12	19	7
38	13	23	10
39	11	17	6
40	12	18	6
41	11	23	12
42	10	19	9

คนที่	คะแนน ก่อนการอบรม	คะแนน หลังการอบรม	คะแนนการเรียนรู้
43	13	18	5
44	16	25	9
45	8	19	11
46	5	20	15
47	7	19	12
48	6	19	13
49	8	23	15
50	12	23	11
51	10	21	11
52	15	23	8
53	8	21	13
54	11	19	8
55	12	16	4
56	12	18	6
57	10	25	15
58	16	22	6
59	13	23	10
60	8	22	14
คะแนนรวม	614	1,265	
คะแนนเฉลี่ย	10.2	21.1	
ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	2.70	2.67	

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ โดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนจำแนกเป็นรายบุคคล จำนวน 30 ข้อ จากกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 60 คนพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาก่อนการทำกิจกรรมด้วยชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับควรปรับปรุง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 10.2 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.70 และค่าคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษากายหลังการทำกิจกรรมด้วยชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.1 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.67 เมื่อพิจารณาคะแนนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลในภาพรวม พบว่า

นักศึกษามีคะแนนการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทุกคน (ร้อยละ 100.0) โดยเพิ่มขึ้นตั้งแต่ +4 ถึง +17 และนักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนภายหลังการทำกิจกรรมด้วยชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 36 คน (ร้อยละ 60.0) รองลงมาคือระดับดี จำนวน 22 คน (ร้อยละ 36.7) และระดับควรปรับปรุง 2 คน (ร้อยละ 3.3) ตามลำดับ

7.3 การทดสอบสมมุติฐาน

คณะผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมุติฐานของงานวิจัย คือ 1) คะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการของนักศึกษาเพิ่มขึ้น และ 2) นักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ จำนวนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีระดับความรู้เพิ่มขึ้นผลการทดสอบสมมุติฐานของงานวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

6.3.1 คะแนนเฉลี่ยการประเมินทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการของนักศึกษาเพิ่มขึ้นรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐานคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศ

การทดสอบ	คะแนน เต็ม	N	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	คะแนน เฉลี่ย	S.D.
ก่อนเรียน	30	60	16	5	10.2	2.70
หลังเรียน	30	60	26	15	21.1	2.67

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมุติฐานคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศพบว่า นักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทำกิจกรรมด้วยชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการเท่ากับ 10.2 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.70 และค่าคะแนนเฉลี่ยภายหลังการทำกิจกรรมด้วยชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ เท่ากับ 21.1 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.67

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมุติฐานคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศด้วย Paired Samples Test

Paired Differences								
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference		t	df	Sig. (2- tailed)
				Lower	Upper			
Pair1	-10.850	3.453	.446	-11.742	-9.958	-24.336	59	.000
ก่อนเรียน- หลังเรียน								

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบสมมุติฐานคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศด้วย Paired Samples Test พบว่า เมื่อทำการทดสอบสมมุติฐานด้วยวิธีทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = 0.05$) มีค่า Sig เท่ากับ 0.00 หมายถึง ความรู้ก่อนและหลังการทำกิจกรรมด้วยชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการของนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.3.2 นักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการจำนวนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีระดับความรู้เพิ่มขึ้นรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมุติฐานนักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ จำนวนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีระดับความรู้เพิ่มขึ้น

ระดับความรู้	ร้อยละของนักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรม	
	ระดับคะแนน	ระดับคะแนน
	ก่อนทำกิจกรรม (ร้อยละ)	หลังทำกิจกรรม(ร้อยละ)
1. ควรปรับปรุง	96.7	3.3
2. ปานกลาง	3.3	60.0
3. ดี	-	36.7
ภาพรวม	100.0	100.0

จากตารางที่ 7 นักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ จำนวนอย่างน้อยร้อยละ 80 มีระดับความรู้เพิ่มขึ้น พบว่า ระดับความรู้ของนักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะมากกว่าร้อยละ 80 มีความรู้เพิ่มขึ้น

8. อภิปรายผล

8.1 ผลการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี รายวิชา สารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ โดยการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

การวิจัยนี้คณะผู้วิจัยได้ฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศให้แก่ศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้กับคณะผู้วิจัย ในปีการศึกษา 1/2562 จำนวน 60 คน ซึ่งมีนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 51.67) และสาขาวิชาสาธารณสุข จำนวน 29 คน (ร้อยละ 48.33) โดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ ที่สอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมการเรียนการสอนปกติ โดยได้มีการวิเคราะห์พัฒนาการด้านการเตรียมการสืบค้นและการกำหนดแนวคิดหลัก การกำหนดขอบเขตของรายงานและการเลือกแหล่งข้อมูล เทคนิคในการสืบค้น และการประเมินผลการสืบค้นสารสนเทศ จากกิจกรรมการสืบค้นทั้งหมด 3 ครั้ง พบว่า นักศึกษามีคะแนนทักษะการสืบค้นดีขึ้นในทุกด้านจากกิจกรรมการสืบค้นทั้ง 3 ครั้ง โดยค่าคะแนนดีขึ้นตามลำดับในแต่ละครั้ง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาได้รับการฝึกทักษะด้วยการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่องจำนวน 3 ครั้ง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มีความชำนาญในการพัฒนาทักษะการสืบค้นข้อมูลเพื่อการทำรายงานวิชาการ ซึ่งผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิสัน และคณะ (2557, น.39) ที่พบว่า หลังการทดลอง 3 ครั้ง นักศึกษาส่วนมากสามารถทำได้ถูกต้องและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนภารัตน์ จิวาลักษณ์ (2557, น.9) ที่พบว่า นักศึกษามีคะแนนการสืบค้นเฉลี่ยระดับ "ดีมาก" ในกิจกรรมการสืบค้น

ครั้งที่สาม โดยนักศึกษากลุ่มนี้มีพัฒนาการมาจากการสืบค้นระดับ “ดีมาก” “ดี” “พอใช้” และ “ควรปรับปรุง” และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกเกศ จุลสุคนธ์ (2562, น.160) ที่พบว่า ระดับความสามารถด้านทักษะการสืบค้นสารสนเทศรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีทักษะสืบค้นสารสนเทศในระดับมาก จะเห็นได้จากการฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศทั้ง 3 ครั้ง นักศึกษามีความสามารถและพัฒนาการในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ได้มากขึ้น และแหล่งข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น มีประเด็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อรายงานที่ศึกษามากขึ้น ซึ่งถือว่าการใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศ ช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการสืบค้นและเกิดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่อง ได้ฝึกกระบวนการคิด วางแผนการสืบค้น และประเมินคุณค่าของสารสนเทศที่สืบค้นเพื่อนำมาใช้ประกอบการทำรายงานวิชาการได้อย่างเหมาะสม

8.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ

จากผลการเปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา ก่อนและหลังใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ พบว่า จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน นักศึกษาได้คะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 10.23 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.70 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 21.08 คะแนน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.67 เมื่อทำการทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ($\alpha = 0.05$) มีค่า Sig เท่ากับ 0.00 หมายถึง ความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และระดับความรู้ของนักศึกษาที่ผ่านการทำกิจกรรมโดยใช้ชุดฝึกทักษะการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานวิชาการ มีความรู้เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 80 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐนันท์ สีตาแก้ว และคณะ (2560) ที่พบว่า ผลการพัฒนาทักษะการสืบค้นในครั้งแรก มีนักศึกษาสามารถทำแบบฝึกทักษะได้ ร้อยละ 0.00 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจไม่วิธีการสืบค้นสารสนเทศที่เหมาะสมและยังไม่มีประสบการณ์ในการสืบค้นสารสนเทศอย่างถูกต้องและต้องใช้เวลาในระยะเริ่มแรกในการฝึกฝนทำความเข้าใจกระบวนการการสืบค้นสารสนเทศด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกเกศ จุลสุคนธ์ (2560) ซึ่งได้เปรียบเทียบทักษะการสืบค้นสารสนเทศก่อนและหลังเรียนรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา พบว่า ก่อนเรียนภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.47 เมื่อได้มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาแล้ว พบว่าทักษะการสืบค้นสารสนเทศของนักศึกษา หลังเรียนภาพรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ที่ผ่านมาของผู้เรียนยังไม่ได้เรียนรู้วิธีการได้รับการชี้แนะหรือได้เรียนรู้ เกี่ยวกับวิธีการสืบค้นสารสนเทศอย่างถูกต้องและเป็นระบบตามขั้นตอน และไม่ได้รับคำแนะนำหรือการสะท้อนกลับจากผู้สอนอย่างเหมาะสม และจากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยให้นักศึกษาภายในกลุ่มได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีอาจารย์คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำส่งผลให้นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ มีความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติและสามารถทำได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น

9. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมทักษะการสืบค้นสารสนเทศให้แก่ นักศึกษาในรายวิชาอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยผู้สอนอาจใช้โครงการหรือปัญหาเป็นฐานในการพัฒนาทักษะการสืบค้น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศโดยการใช้กระบวนการอื่น เช่น การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาทักษะดังกล่าว

